

שְׁהָרִי אִז הוּא הַזְמַן, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר
(תהלים קכז) כְּחֻצִים בְּיַד גְּבוּר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים.
הַנְּעוּרִים, מְשׁוּם שֵׁיכוֹל לְלַמֵּד
אוֹתָם דְּרָכֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וַיְהִי לּוֹ שְׁכָר טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא,
שְׁפָתוֹב אֲשֶׁרִי הַגָּבֵר אֲשֶׁר מֵלֵא
אֵת אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם לֹא יִבוֹשׁוּ כִּי
יִדְבְּרוּ אֵת אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר. לֹא
יִבוֹשׁוּ - בְּעוֹלָם הַהוּא, בְּזִמְנָן
שְׁבַעֲלֵי הַדִּין יִבוֹאוּ לְקַטְרֵג עָלָיו,
שְׂאִין לָךְ שְׁכָר טוֹב בְּעוֹלָם הַהוּא
כְּמוֹ הַהוּא שְׁמַלְמֵד אֵת בְּנוֹ יִרְאֵת
רְבוּנוֹ בְּדְרָכֵי הַתּוֹרָה.

בֹּא רְאֵה מָה אָמַר בְּאַבְרָהָם,
שְׁפָתוֹב (בראשית יח) כִּי יִדְעָתוֹ
לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֵת בְּנָיו וְאֵת
בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשִׁמְרוּ דְרָךְ ה' ^{ה'}
לְעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט, וְעַל כֵּן
אוֹתָהּ הַזְכוּת קִיָּמָת לּוֹ בְּעוֹלָם
הַהוּא אֲצֵל כָּל בְּעָלֵי הַדִּין.

וּמִשׁוּם כֶּף בְּבִקֵּר זֶרַע אֵת וְרַעַף,
וְלַעֲרַב אֵל תַּנַּח יָדָךְ - אֲפִלּוּ בִימֵי
הַזְקָנָה, שֶׁהוּא הַזְמַן שְׂאָדָם זָקֵן,
וְלֹא יֵאמַר כִּבְר הַשְׁתַּדְּלִית וְדִי לִי אוֹ - כִּבְר
הַשְׁתַּדְּלִית וְאִינִי וְכוּל, וְכַעַת שְׂאִי זָקֵן אִינִי וְזָהָה
(עַם כָּל יוֹה) מָה כְּתוּב? אֵל תַּנַּח יָדָךְ.
לֹא נִיחַ מִלְּהוֹלִיד בְּעוֹלָם הַזֶּה.
מָה הַטַּעַם? מְשׁוּם שְׁלֹא תִדַּע
אִיזָה יִכְשֶׁר הַזֶּה אוֹ זֶה. לְפָנֵי
הַאֱלֹהִים - כְּדִי שְׂעִמְדוֹ בְּשִׁבְלֵוֹ
בְּעוֹלָם הַהוּא.

וְעַל כֵּן כְּתוּב (תהלים קכז) הִנֵּה
נִחַלַת ה' בְּנִים. זֶהוּ צְרוּר
הַנְּשֻׁמּוֹת, הַצַּד שֶׁל הַעוֹלָם הַבָּא.
וְלִנְחָלָה הַזֶּה, מִי מְזַכֵּה אֵת הָאָדָם
לְהַכְּנִס לְאוֹתָהּ נִחַלַת ה'? הַבְּנִים.
אוֹתָם הַבְּנִים מְזַכֵּים אוֹתוֹ לְנִחַלַת
ה', וְעַל כֵּן אֲשֶׁרִי אוֹתוֹ הָאִישׁ
שְׁמֻזָּה אוֹתָם לְלַמֵּד אוֹתָם דְּרָכֵי
הַתּוֹרָה כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאָר.

וְהַסֵּר בְּגִדֵי אֲלֻמְנוּתָהּ מֵעַלְיָהּ
וְגו'. בֹּא רְאֵה, תִּמְרֵי הַיְתָה בַת
כַּהֵן, וְכִי תַעֲלֶה עַל דַּעְתָּךְ שֶׁהִיא
הַלְכָה כְּדִי לְזַנּוֹת עִם חֲמִימָה?

דָּהָא כְּדִין זְמַנָּא אִיהוּ כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (תהלים
קכז) כְּחֻצִים בְּיַד גְּבוּר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים.
בְּגִין דִּיכִיל לְמִילָף לְהוּ אַרְחוּי דְקַדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא, וַיְהִי לִיָּה אַגְרָא טְבָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי.
דְכְתִיב אֲשֶׁרִי הַגָּבֵר אֲשֶׁר מֵלֵא אֵת אֲשַׁפְתּוֹ
מֵהֶם לֹא יִבוֹשׁוּ כִי יִדְבְּרוּ אֵת אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר.
לֹא יִבוֹשׁוּ בְּהַהוּא עֵלְמָא, בְּזִמְנָא דְמֵאֲרִיהוּן
דְדִינָא יִיתוּן לְקַטְרֵגָא עָלוּי. דְלִית לָךְ אַגְרָא
טְבָא בְּהַהוּא עֵלְמָא, כְּהַהוּא דְאוֹלִיף לִיָּה
לְבָרִיָּה דְחִילוֹ דְמָרִיָּה בְּאַרְחוּי דְאוֹרִיָּתָא.

תָּא חֲזִי, מָה אָמַר בְּאַבְרָהָם, דְכְתִיב, (בראשית
יח) כִּי יִדְעָתוֹ לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֵת בְּנָיו
וְאֵת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשִׁמְרוּ דְרָךְ יי לְעֲשׂוֹת
צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. וְעַל דָּא הַהוּא זְכוּ קִיָּמָא לִיָּה
בְּהַהוּא עֵלְמָא לְגַבִּי כָּל מֵאֲרִיהוּן דְדִינָא.

וּבְגִין כֶּף בְּבִקֵּר זֶרַע אֵת זֶרַעַךְ, וְלַעֲרַב אֵל
תַּנַּח יָדָךְ, אֲפִלּוּ בִיּוֹמֵי דְזָקָנָה, דְאִיהוּ
זְמַנָּא דְסִיב בַּר נָשׁ (לֹא יִימָא כִּבְר אֲשַׁתְּדִלִית וְדִי לִי אוֹ כִּבְר
אֲשַׁתְּדִלִית וְלֹא וְכִילָנָא וְהַשְׁתָּא דְאָנָא סִיב לִית אָנָא כְּעִי וְעַם כָּל דָּא) מָה
כְּתִיב אֵל תַּנַּח יָדָךְ לֹא יִשְׁבּוּק מִלְּאוּלָדָא
בְּהָאֵי עֵלְמָא. מָאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְלֹא תִדַּע
אִיזָה יִכְשֶׁר הַזֶּה אוֹ זֶה לְפָנֵי הָאֱלֹהִים. בְּגִין
דִּיקוּמוּן בְּגִינִיָּה בְּהַהוּא עֵלְמָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים קכז) הִנֵּה נִחַלַת יי בְּנִים,
דָּא צְרוּרָא דְנִשְׁמַתָּא סְטָרָא דְעֵלְמָא
דְאַתִּי, וְלִהָאֵי נִחַלָה מָאֵן זְכִי לִיָּה לְבַר נָשׁ
לְאֵעֲלָא בְּהַהוּא נִחַלַת יי, בְּנִים. אִינוּן בְּנִין
זְכָאֵן לִיָּה לְנִחַלַת יי, וְעַל דָּא זְכָאֵה הַהוּא בַּר
נָשׁ דְזְכִי לִוֵן דִּיּוֹלִיף לִוֵן אַרְחוּי דְאוֹרִיָּתָא
כְּמָה דְאַתְמָר:

וְהַסֵּר בְּגִדֵי אֲלֻמְנוּתָהּ מֵעַלְיָהּ וְגו', תָּא חֲזִי,
תִּמְרֵי בַת כַּהֵן הַזֶּה, וְכִי סִלְקָא דַּעְתָּךְ
דְאִיהִי אֲזֵלָא בְּגִין לְאִזְנָאָה עִם חֲמִימָה, דְהָא